

NORD-FRON KOMMUNE
Nedregata 50
2640 VINSTRA

Saksbehandler, innvalgstelefon
Thomas Olstad, 62 55 11 81

Tillatelse til skadefelling av jerv i deler av Nord-Fron, Sør-Fron og Sel kommuner

Vi viser til telefonsamtale med Kari Ingeborg Hårstad ved Midt-Gudbrandsdal landbrukskontor den 9. august ca. klokka 17:30, med søknad om skadefelling av en jerv på bakgrunn av skade på sau i Nord-Fron kommune. Søknaden er også bekreftet skriftlig i e-post fra Hårstad av 10. august. Statsforvalteren ga muntlig tillatelse til skadefelling av en jerv i deler av Nord-Fron, Sør-Fron og Sel kommuner den 9. august klokka 20:20.

Bakgrunn

Den 9. august ble det dokumentert at et lam var tatt av jerv ved Skjerrelfjellet i Nord-Fron kommune. Landbrukskontoret i midt-Gudbrandsdal ved Kari Ingeborg Hårstad søkte med bakgrunn i dette om fellingstillatelse på en jerv samme dag. Det har tidligere i beitesesongen vært pågående fellingstillatelser i samme område. Den seneste tillatelsen gikk ut den 4. august klokka 12:00. Den ferske skaden i Skjerrelfjellet er i relativt kort avstand til tidligere skader i samme område, og det er i dette området dokumentert totalt sju sauer tatt av jerv i perioden fra 15. juli.

Lovgrunnlaget

Det rettslige grunnlaget for avgjørelsen er Lov av 19. juni 2009 nr. 100 om forvaltning av naturens mangfold (naturmangfoldloven) §§ 18 første ledd bokstav b og 77, jf. forskrift 18. mars 2005 nr. 242 om forvaltning av rovvilt (rovviltforskriften) §§ 8 og 13, jf. også § 4 første ledd bokstav c og §§ 7 og 9.

Rovviltforskriften § 1 (formål):

Formålet med denne forskrift er å sikre en bærekraftig forvaltning av gaupe, jerv, bjørn, ulv og kongeørn. Innenfor en slik ramme skal forvaltningen også ivareta hensynet til næringsutøvelse og andre samfunnsinteresser. Forvaltningen skal være differensiert slik at hensynet til ulike interesser vektlegges forskjellig i ulike områder og for de ulike rovviltarter.

Region 3/ Oppland skal ha 4 årlige ynglinger av jerv jf. rovviltforskriften § 4 første ledd bokstav c. Den todelte målsettingen som formålsparagrafen i rovviltforskriften setter, er søkt oppnådd gjennom forvaltningsplanen for rovvilt i regionen, jf. § 6. Her er det definert hvor beitedyr og rovvilt har prioritet. Når bestandsmålet for den enkelte art er oppnådd, vedtar rovviltnemnda en kvote for betinget skadefelling, jf. § 8.

Roviltnemnda for region 3 har for 2022/23 vedtatt en betinget skadefellingskvote på 5 jerver. Søknader om skadefelling behandles av Statsforvalteren innenfor den rammen som er satt av rovviltnemnda jf. rovviltforskriften § 9.

Ved behandling av søknader om skadefelling skal føringene i forvaltningsplanen for rovvilt tillegges vekt, og felling kan bare gjennomføres om det ikke finnes andre tilfredsstillende løsninger ut fra prinsippet om geografisk differensiert forvaltning. Bestemmelsens andre ledd bokstav a til d slår fast at det skal tas særlig hensyn til:

- områdets betydning som beitemark
- skadenes omfang og utvikling
- potensialet for fremtidige skader
- muligheten for å gjennomføre forebyggende tiltak

En skadefellingstillatelse skal være rettet mot bestemte skadegjørende individ, og vedtaket skal være begrenset til tid, rom og antall dyr. Ved hver fellingstillatelse gis det en økonomisk ramme som fellingsforsøket skal gjennomføres i henhold til.

Statsforvalterens vurdering

Etter naturmangfoldloven § 7 skal prinsippene i §§ 8 til 12 i naturmangfoldloven legges til grunn som retningslinjer ved utøving av offentlig myndighet. Offentlige beslutninger som kan berøre naturmangfoldet skal så langt det er rimelig bygge på vitenskapelig kunnskap om arters bestandssituasjon samt effekt av påvirkning, jf. § 8. Statsforvalteren viser til at vedtaket blant annet baserer seg på sist tilgjengelig kunnskap om jervens bestandssituasjon og utvikling i Norge, det vises til beskrivelsen av det Nasjonale overvåkningsprogrammet for rovvilt i kommentarene til rovviltforskriften § 3, samt til siste oppdaterte rapporter fra bestandsovervåkingen av jerv på nettsiden til Rovdata.

”Føre-var-prinsippet” i § 9 kommer til anvendelse i situasjoner hvor en ikke har tilstrekkelig kunnskap tilgjengelig. Etter Statsforvalterens syn er ikke dette tilfelle i denne saken. Det foreligger betydelig kunnskap om den samlede belastningen som jervebestanden blir utsatt for, jf. § 10. Med hensyn til rovviltforskriften § 9 annet ledd bokstav a vil Statsforvalteren karakterisere det aktuelle området som et viktig beiteområde. Statsforvalteren viser til at skadeområdet ligger i forvaltningsområdet for jerv, der det er en høyere terskel for felling og et strengere krav til å vurdere andre tiltak enn felling er lagt til grunn for vurderingen. Uttaket av en jerv i området er veid opp mot bestandssituasjonen for jerv i regionen. Ut ifra dette vurderes det slik at lokaliseringen av dette uttaket ikke vil påføre bestanden irreversibel skade, jf. § 12. Naturmangfoldloven § 11 gjelder kostnadene ved miljøforringelse, og anses ikke som relevant her.

Når det gjelder rovviltforskriften § 9 annet ledd bokstavene b og c, er det foreløpig påvist en fersk skade i området. I tillegg er det dokumentert seks skader i samme område i perioden 15. til 26. juli. Statens naturoppsyn har også meldt om at det er observert søyer som mangler lam i området. Det slippes et stort antall sau i området, som beiter både i beiteprioritert område og innenfor forvaltningsområde for jerv. Erfaring fra tidligere år har vist at skader av jerv er et tilbakevendende problem i dette området. Ut fra at det er mye sau i området og at det er dokumentert sju skader over en periode, og nå en fersk skade forårsaket av jerv, vurderer Statsforvalteren at potensialet for videre tap er stort dersom den skadegjørende jerven fortsatt har opphold i området, jf. § 9 b og c.

Det er dokumentert to ynglinger av jerv i region 3 våren og sommeren 2022. Bestanden av jerv i region 3, beregnet som gjennomsnitt over de siste tre år, ligger likevel over det regionale bestandsmålet på 4 ynglinger. Med hensyn til bestandssituasjonen i regionen, mener Statsforvalteren at man bør være tilbakeholden med uttak innenfor rovviltprioritert område. Statsforvalteren anser likevel at et uttak av en jerv i dette området, som omfatter både beiteprioritert område og rovviltprioritert område, ikke vil true bestandens overlevelse eller være til hinder for å nå bestandsmålet kommende år. Det vises samtidig til at et eventuelt uttak gjennom skadefelling også vil trekkes fra den vedtatte lisensfellingkvoten på 7 dyr i region 3/ Oppland.

Tiltak som skiller beitedyr og rovdyr i tid og rom, som for eksempel å sanke dyr ned fra utmarksbeite/ holde dyr tilbake fra utmarksbeite/ sanke dyr inn i nattkve, kan være effektive tiltak for å hindre skade. Dette er samtidig inngripende tiltak som er praktisk krevende både med hensyn til gjennomføring og tilgang til innmarksbeiter. Statsforvalteren anser det lite hensiktsmessig med tidlignsanking av et så stort antall dyr når det fortsatt er mye igjen av beitesesongen. Skadeområdet omfatter forvaltningsområdet for jerv, der terskelen skal være høyere enn innenfor beiteprioriterte områder. Statsforvalteren viser til at kommunene har fått midler til forebyggende tiltak i de aktuelle beiteområdene, som planlagt utvidet tilsyn og kortvarig intensivt tilsyn med kadaverhund, som kan nyttes i konkrete skadetilfeller. Dette anses likevel ikke som et tiltak som effektivt vil kunne forhindre ytterligere skader. Statsforvalteren finner det ikke hensiktsmessig eller praktisk mulig å gjennomføre andre forebyggende tiltak på dette tidspunktet, som i tilstrekkelig grad kan forhindre skade, jf. rovviltforskriften § 9 annet ledd bokstav d. Ut fra hensynet til beitedyr, områdets betydning som beitemark og skadepotesialet i nær framtid, anser Statsforvalteren at det beste tiltaket for å forhindre omfattende skader er at det iverksettes fellingsforsøk på den skadegjørende jerven.

Konklusjon:

Ut fra en samlet vurdering med vektlegging av potensialet for framtidige skader dersom jerven fortsatt oppholder seg i området, gir Statsforvalteren tillatelse til skadefelling på en – 1 – jerv innenfor et nærmere avgrenset område og tidsrom som framgår av vilkårene for tillatelsen. Nord-Fron kommune får ansvaret for å lede gjennomføringen av fellingsforsøket. Følgende vilkår er knyttet til fellingstillatelsen:

1. Fellingstillatelsen gjelder felling av en – 1 - jerv i tidsrommet **9. august 2022 klokka 20:20 til 16. august 2022 klokka 12:00.**
2. Fellingsområdet er avgrenset til å gjelde Sel kommune øst for E6 og sør for Selsverket, Uldalen og til der Vesleula og Storula møtes. Derfra langs Storula til Rondvatnet og deretter langs østsiden av Rondvatnet opp til kommunegrensa mot Dovre. Videre inngår Nord-Fron og Sør-Fron kommuner øst for E6, avgrenset i øst av kommunegrensa mellom Sel og Follidal ned til Bjørnhollia, derfra grensa mellom Sel og Sør-Fron til Fremre Vulutjønn og deretter Vuludalen ned til grensa mot Stor-Elvdal og videre Sør-Frons kommunegrense ned til E6.
3. Nord-Fron kommune er ansvarlig for gjennomføring av fellingsforsøket. Statsforvalteren krever at det kun er personer oppført på liste oversendt Statsforvalteren som har anledning til å delta i fellingsforsøket. Hvis det blir endring, må Statsforvalteren ha skriftlig beskjed om dette. Statsforvalteren krever at deltakerne i fellingslaget - jegere og hundeførere - oppfyller kravene til og innehar lisens, jf. kravene i Forskrift om utøvelse av jakt, felling og fangst, av 22.3.2002 nr 313, §§ 13 og 14. Deltakerne på fellingsforsøket - jegere og hundeførere - skal ikke være siktet eller under etterforskning, dømt eller ilagt forelegg for brudd på naturmangfoldloven, viltloven eller våpenloven, eller forskrifter hjemlet i disse.

4. Familiegrupper av jerv (tisper med unger) som opptrer sammen er unntatt fra tillatelsen. De tiltak som er mulige for å unngå at individer fra familiegruppe felles, skal være iverksatt.
5. I henhold til rovviltforskriften § 9a skal deltakere fra det kommunale fellingslaget få godtgjøring for den tid som er benyttet til fellingsforsøk. Statsforvalteren legger til grunn at fellingsforsøket skal gjennomføres på en effektiv og hensiktsmessig måte. Det settes av en ramme på **inntil kr 56 000**. Utgangspunktet er en sats på kr 1 600,- pr deltaker pr døgn. Jf, forskriften §9 gis det i tillegg tilsagn om **inntil kr. 10 000** til dokumenterte utgifter i samband med fellingsforsøket (kjøring, bompenger etc., ikke lønn). Godtgjøring for eventuell beredskapsvakt og beredskapsmidler faller utenfor godtgjøringsordningen. Ordningen kan heller ikke brukes til kompensasjon til kommunene for utgifter i forbindelse med administrasjon av skadefellingslagene. Likeledes faller godtgjøring for bruk av hund, innkjøp, forsikring og utgifter ved hundehold utenfor ordningen. Kommunene skal også beregne feriepenger og arbeidsgiveravgift, og dette skal kommunen dekke innenfor de nevnte rammen fra Statsforvalteren. Rammene er absolutte. Dersom det er ekstraordinære omstendigheter som gjør at felling ikke kan gjennomføres innenfor den økonomiske rammen, må kommunen ta kontakt med Statsforvalteren og avtale dette i forkant.
6. For å få mer informasjon om hva som skiller fellingsforsøk der fellingslagene lykkes, fra fellingsforsøkene der de ikke lykkes, er det etablert en egen rapporteringsløsning i Miljøvedtaksregisteret. Ved iverksetting av tillatelser stilles det fra 2020 krav om at det blir lagt inn rapport for det enkelte fellingsforsøk i denne løsningen. Lenke til rapporteringen er å finne på det aktuelle fellingsvedtaket på www.miljøvedtak.no, se også vedlagte veiledning for rapportering. Fellingsleder skal rapportere til Statsforvalteren om forbruk av rammen innen 3 dager etter endt skadefellingsforsøk. Dersom rapporteringen over ressursbruk i Miljøvedtaksregisteret er fyllestgjørende, er det ikke behov for egen rapportering til Statsforvalteren om ressursbruk.
7. Jerv som blir felt i medhold av denne tillatelsen er viltfondets eiendom. Ingen kan derfor på noen måte gjøre seg nytte av felt dyr eller deler av dyret (inkl. hår, blod) uten nærmere samtykke fra Miljødirektoratet. Felt dyr skal så raskt som mulig bringes til Norsk institutt for naturforskning, Trondheim. Hvordan frakt skal finne sted, avklares med Statsforvalteren.
8. Fellingsstedet skal kunne påvises dersom Statsforvalteren, SNO eller politiet krever dette.
9. Ved felling skal det benyttes våpen og ammunisjon godkjent for storviltjakt, jf. forskrift om utøvelse av jakt og fangst av 22. mars 2002, jf § 15 og 16.
10. Felling eller forsøk på felling av jerv skal **umiddelbart** meldes til Statsforvalteren og politiet. Dersom jerv påskytes uten felling/skadeskytes, avgjør Statsforvalteren hvordan videre ettersøk skal gjennomføres. Generelt for ettersøk av gaupe, bjørn, jerv og ulv gjelder bestemmelsen i rovviltforskriften § 17.
11. Fellingslaget skal melde tilbake til Statsforvalteren minimum **en gang pr. døgn** om gjennomføringen av fellingsforsøket. **Dersom fellingslaget får kontakt med jerv, skal Statsforvalteren varsles oftere så vidt det er praktisk gjennomførbart.** Etter kontortid (08.00-15.00) kan Statsforvalteren kontaktes via vakttelefonen – tlf. nr. 970 29 840.
12. Alle medlemmer av fellingslaget som deltar i fellingsforsøket skal ha kopi av dette brevet og være kjent med vilkårene for fellingstillatelsen.

13. Statsforvalteren kan til enhver tid endre ett eller flere av vilkårene, eller inndra fellingstillatelsen.

Dersom jerv felles, skal det gis melding på vakttelefonen nr 970 29 840. Dersom en jerv påskytes uten felling skal det gis melding til Statsforvalteren og politiet.

Vedtaket er fattet med hjemmel i Lov av 19. juni 2009 nr. 100 om forvaltning av naturens mangfold (naturmangfoldloven) § 18 første ledd bokstav b, jf forskrift 18. mars 2005 nr. 242 om forvaltning av rovvilt (rovviltforskriften), § 9, jf §§ 1, 8 og 13. Statsforvalteren viser til at vedtaket er et enkeltvedtak som kan påklages etter bestemmelsene i Lov om behandlingsmåten i forvaltningssaker, av 10.2.1967, § 28. Klagefristen er **tre - 3 - uker** fra mottakelsen av dette brev. Eventuell klage på vedtaket skal stiles til Miljødirektoratet, men sendes via Statsforvalteren.

Med hilsen

Vebjørn Knarrum (e.f.)
avdelingsdirektør

Thomas Olstad
seniorrådgiver

Dokumentet er elektronisk godkjent

Kopi til:

SEL KOMMUNE

INNLANDET POLITIDISTRIKT

MATTILSYNET

SØR-FRON KOMMUNE

Fellingsledere

SNO

Botten Hansens gate 9

Postboks 355

Felles postmottak Postboks 383

Kommunevegen 1

2670

2303

2381

2647

OTTA

HAMAR

BRUMUNDDAL

SØR-FRON